

Endavant

Número 15, gener-febrer de 1989

Portaveu dels socialistes de Catalunya

DECLARACIÓ DEL CONSELL NACIONAL

Recuperar el diàleg: una necessitat dels socialistes

El Consell Nacional del PSC en la seva reunió extraordinària celebrada el dia 22 de gener de 1989, ha aprovat la següent declaració política:

1 La política que el Govern Socialista ha realitzat durant aquests sis anys per dur a terme el nostre projecte de canvi democràtic i progressista mostra un balanç clarament positiu, tant en l'eficàcia per fer front als problemes bàsics de la societat espanyola, com en els seus continguts socialment avançats.

La consolidació democràtica, la incorporació a Europa, la superació de la crisi i el fet d'aconseguir un creixement econòmic estable junt amb una major solidaritat i progrés social, han constituït els objectius centrals durant aquesta etapa, i els resultats són indubtablement positius.

El Consell Nacional del PSC considera que el Govern Socialista està portant a terme un projecte que respon a l'interès general dels espanyols en aquest període històric i que és plenament coherent amb els objectius i la pràctica política del socialisme democràtic.

Aquest projecte ha de seguir realitzant-se tenint molt present els canvis que es produeixen en la realitat social, i que suposen l'aparició de nous problemes i interessos, la qual cosa requereix un esforç d'actualització del projecte mantenint els plantejaments bàsics del socialisme democràtic: l'extensió dels serveis públics i de les prestacions socials; la defensa d'un paper actiu del sector públic en la reducció dels desequilibris; l'enfortiment dels mecanismes de pacte social; la defensa de les idees de progrés i igualtat, de participació, d'autonomia i de llibertat.

Els valors del socialisme en termes moderns han de ser presents en una estratègia de desenvolupament que ha de tenir un caràcter qualitatiu: igualitarisme, solidaritat, cooperació, difusió del poder (federalisme, autogestió, funcions socials satisfetes i gestionades directament per estructures de base i per las categories interessades de treballadors o usuaris), equilibri amb la naturalesa

2. El Consell Nacional del PSC valora molt positivament la resposta donada pel Govern Socialista

després de la vaga general del 14-D, expressada en la voluntat d'un major diàleg social, d'atenció a les demandes i problemes plantejats i d'incrementar l'esforç per continuar amb la negociació i arribar a acords amb els sindicats. En aquest sentit cal valorar positivament l'actitud i les propostes del Govern en la negociació iniciada, que perquè pugui fructificar requerirà també d'una major flexibilitat i un esforç d'aproximació per part dels sindicats. La consecució d'un acord requereix que en el procés de negociació hi hagi una modificació en els plantejaments de sortida, i per tant també els sindicats i especialment la UGT s'han de moure en l'objectiu d'assolir un acord.

3. El procés de transformació social que s'està produint i l'increment de la riquesa general ha comportat la lògica aparició de tensions, contradiccions i noves demandes socials, i dins d'aquest procés es troben la manca de la concertació social i la crisi en el model de relació dels socialistes i la UGT.

La concertació social ha estat en els anys anteriors l'expressió d'un consens social ampli entorn a la política socio-econòmica realitzada. Avui el projecte socialista per avançar, requereix un nou consens reformador en relació a uns horitzons polítics a mig plaç clarament establerts, que permetin agrupar a tots els sectors socials objectivament interessats en un projecte de progrés i transformació.

La societat espanyola necessita avui més que mai un Govern Socialista per avançar en una major justícia social. Els beneficis del creixement aconseguit amb un gran esforç conjunt de la societat espanyola hauran de canalitzar-se mitjançant una política redistributiva i de progrés que només els socialistes poden dur a terme.

En aquest sentit, el Consell Nacional del PSC considera necessària la recuperació del diàleg i una major comunicació amb el conjunt de la societat, superant la crisi produïda —i en particular l'avenç en el diàleg i la negociació amb els sindicats, en la línia ja encetada pel Govern.

(Passa a la pàgina 12)

SUMARI

Pàgines 2 i 3

Entrevista a **Enrique Barón**, vice-president del Parlament europeu, per Ignasi Aragay

Guatemala, la democràcia també mata

Pàgina 4

Contra el racisme, article de Francesc Sánchez

Pàgines 5 a 8

DEBAT

Els pressupostos Generals de l'Estat i de la Generalitat, per Mercedes Aroz i Martí Carnicer

Pàgina 9

Informar a Lleida: un ofici perillós, pel Grup Municipal Socialista de l'Ajuntament de Lleida.
Amb la Província Única, Girona perd, article de Miquel Fañanàs.

Pàgina 10

Comunicat de la Comissió Executiva del PSC sobre l'embassament de Rialb

Pegamentos: una cuestión pegajosa, article de Giménez-Martínez

Pàgina 11

Esto no tiene solución, article de Giménez-Martínez

En record de Rafael Campalans, per Jordi Maragall

Pàgina 12

CALAIX DE SASTRE, per Jordi Garcia-Soler

Enrique Barón
Vice-president
del Parlament
Europeu

«A la casa comuna europea» hi comunitats de veïns

*«Tots aquells
ciutadans que
comparteixen els
valors de solidaritat
i igualtat els pot
animar saber que
hi ha molts
europeus que tenen
les mateixes idees.»*

*«Un dels grans
reptes que tenim els
socialistes és
construir l'Europa
social en la via
d'una harmonització
progressiva que
arrenqui de les
condicions del
treball.»*

*«Els sindicats
acostumen a ser
més exigents amb
els governs
d'esquerres ja que
han dipositat més
esperances en ells.»*

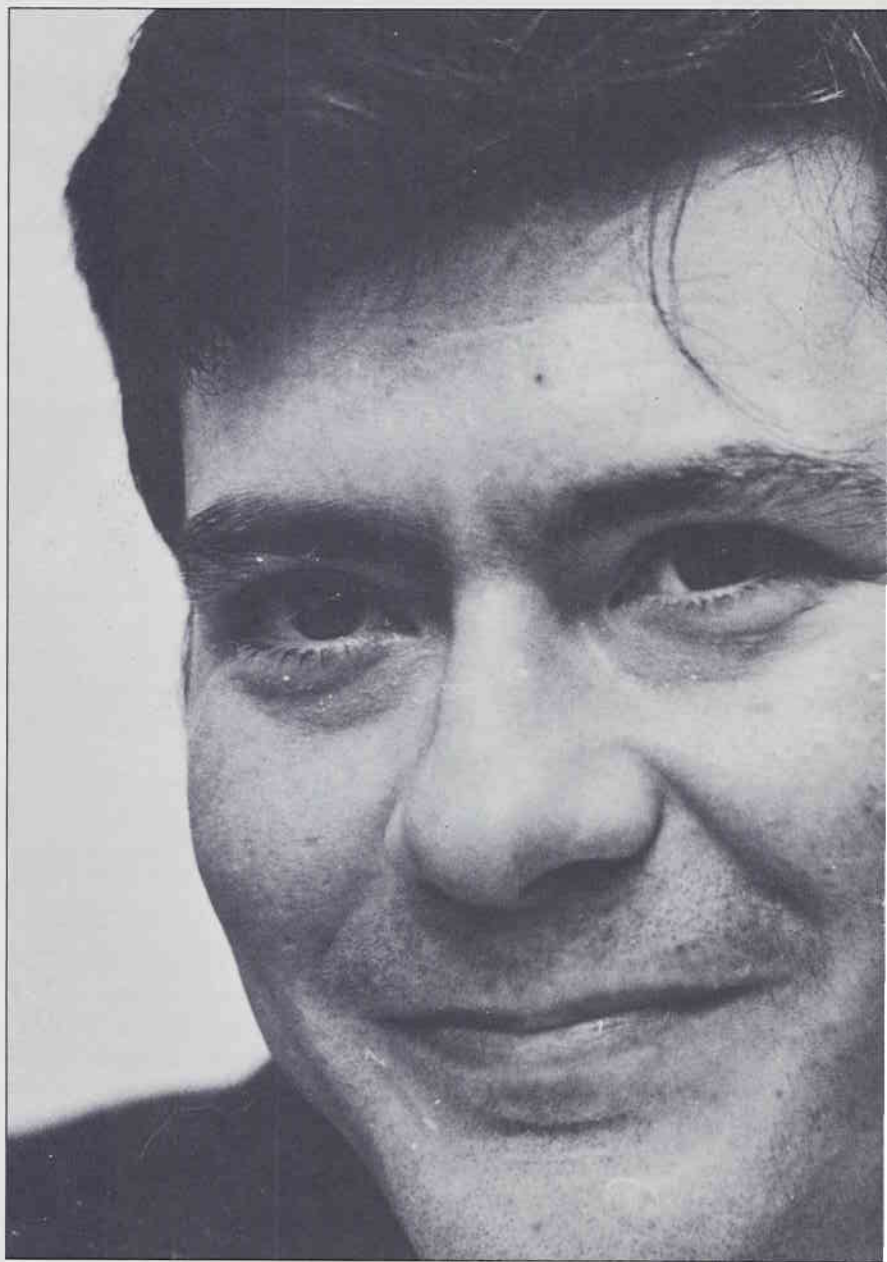
*«Per la dreta pura i
dura, Europa tan
sols ha de ser un
supermercat lliure
d'impostos.»*

P.- Sampaio, el nou líder dels socialistes portuguesos, ha dit recentment que l'Europa social s'ha de construir sobretot des de cada país. Si això és cert, quin significat té la confrontació entre sindicats i govern a Espanya, i com es veu des d'Europa?

R.- Els socialistes ho estem veient amb preocupació. I la veritat és que la reunió del Grup Socialista Europeu celebrada a Madrid a principis d'aquest semestre, aquest fou un dels temes que es discutiren. Però hem de tenir en compte que tant socialistes com socialdemòcrates han governat en alguna oportunitat als seus països i per tant saben perfectament que quan arriba al poder un govern d'esquerres sempre acostuma a haver-hi problemes més durs amb els sindicats. Perquè ja se sap que els problemes de família són més intensos. Els sindicats són més exigents amb un govern d'esquerres que amb un de dretes, cosa que és raonable que sigui així, ja que normalment han disposat més esperances en ell.

La situació espanyola, però, no és única dins d'Europa. En aquests moments, per exemple, la situació d'agitació social a França ha estat més llarga i intensa que a Espanya. A Bèlgica i Itàlia, amb socialistes al govern de coalició, també s'han produït conflictes similars. Amb això no estic provant de defugir les nostres responsabilitats perquè, com diu Sampaio, cadascú ha de construir l'Europa social a partir de la seva pròpia realitat. Amb tot, però, avui ja no n'hi ha prou amb què cada govern es preocupi tan sols del seu hortet. Un dels màxims reptes que ara tenim és el de construir l'Europa social a partir d'alguns criteris comuns. Hem de prosseguir en el camí de la protecció social, que és un factor diferencial d'Europa ja que no es dona ni als EUA ni al Japó, i hem d'encaminar les nostres accions en la via d'una harmonització progressiva que arrenqui de les condicions concretes de treball, que potenciï la participació dels treballadors, i que faci tot això amb diàleg i igualtat cap amunt. Això és el que a mi em sembla fonamental.

P.- Serem capaços, els socialistes europeus, d'explicar tot això a l'electorat, és a dir, de diferenciar clarament el projecte socialista del conservador, sobretot si tenim en compte que el poder europeu queda molt allunyat del ciutadà?

Europa avança cap un federalisme descentralitzat.

R.- És cert que a mesura que ens allunyem de la realitat quotidiana, més ens costa imaginar-nos les coses. Ara bé, jo penso que a tots aquells ciutadans que comparteixen els valors de solidaritat i igualtat els pot animar saber que no estan sols, que hi ha altres ciutadans europeus que comparteixen les seves idees.

D'altra banda, el missatge socialista té uns trets distintius respecte del liberal o del democristià. Tots coincidim en voler avançar en el procés d'unitat europea, però nosaltres donem sempre més importància al reforçament de l'Europa social, a les formes de participació, al reforçament

de la cohesió i de la igualtat d'oportunitats. Jo crec que el missatge socialista s'entén força bé, malgrat que haguem de treballar amb tants idiomes alhora.

Després, en el cas de la dreta més pura i dura, —i aquí l'exemple més clar és el de la senyora Thatcher perquè ella mateixa s'hi presta—, les diferències són clares. La primera ministra britànica mai parla de l'Europa social, dels drets dels treballadors o de la cohesió. Per ella, Europa tan sols ha de ser un supermercat lliure d'impostos. És veritat, però, que el seus companys de dretes acostumen a matisar més totes aquestes qües-

ha diferents

per 13 o 14, però els estats són els seus membres, i encara que vagin donant competències a altres nivells de poder —i Espanya és dels estats que més n'ha transferit—, els estats seguiran sent una part fonamental dins la nova Europa. A més, no penso que existeixi cap perill de què caiguem en el centralisme de Brussel·les. Tindrem una estructura de federalisme descentralitzat, els membres de la qual seran els estats.

P.- I pel que fa als estats de l'Europa de l'est, com pensa la CE apropar-s'hi, ara que la distensió mundial ho permet?

R.- L'any passat el COMECON i la Unió Soviètica van reconèixer a la Comunitat, fet molt important perquè s'hi havien negat durant molts anys. Aquest sol factor ja obre una nova etapa.

Però a banda d'això, molts d'aquests països que nosaltres anomenem de l'est, ells es consideren centreeuropeus. Una de les coses que més pot ofendre a un hongarès, txec o polonès és que se'l consideri de l'Europa de l'est. Ells reivindiquen, i jo penso que amb raó, la seva identitat europea no tan sols geogràfica, sinó també cultural i humana.

Dit tot això, penso que en aquest procés d'apropament hem d'anar establint unes línies de treball que poden ser importants, però que no suposaran cap canvi radical. El reconeixement entre la CE i el COMECON de moment només està tinguent una dimensió econòmica. Fins i tot es pot criticar a la CE perquè els avenços que està realitzant, sobretot de relació amb la URSS, estan sent molt desordenats. Amb tot, el que s'està fent és bo. Totes aquestes portes que s'estan obrint poden ajudar a començar a treballar més seriosament en d'altres camps com el dels drets humans i el de la renovació del model polític i econòmic d'aquests països.

De vegades es parla de l'Europa de l'Atlàntic als Urals o del que Gorbtxov anomena «la casa comuna». Al meu entendre, però, sota el sostre d'aquesta «casa» hi ha diferents comunitats de veïns. La nostra té una identitat clara basada en la voluntat comuna de tots; a la CE no tenim cap poder hegemònic, tothom s'hi ha incorporat per pròpia voluntat. A l'Europa de l'est, en canvi, sí que hi ha encara un poder hegemònic. I, a més, és encara l'arsenal militar més gran de tot el món. Nosaltres hem d'ajudar a què això canviï.

Ignasi Aragay

Guatemala, la democràcia també assassina

Guatemala té Mèxic al nord i El Salvador i Honduras al sud-est. Fa tres anys que el demòcrata-cristià Vinicio Cerezo va guanyar les primeres eleccions democràtiques celebrades al país després de tres dècades de dictadures militars. De llavors ençà, de Guatemala se n'ha parlat molt poc, massa poc si parem esment en les atrocitats contra els drets humans que «ni el govern pot ni vol aturar», segons Arturo Piedrasanta, membre de la Comissió de Drets Humans de Guatemala.

Pregunta.- Perquè s'ha vist frustrada l'esperança en la democràcia tan sols en tres anys?

Resposta.- La instauració de la democràcia a Guatemala, com en el cas de El Salvador, fou deguda a l'interès per part dels EUA i d'algunes democràcies occidentals de netejar la cara dels règims dictatorials centre-americans i per poder dir que l'única dictadura existent en aquesta àrea és la nicaragüenca. Cerezo, per exemple, segueix amb la postura de neutralitat activa respecte a Nicaragua. Però és públicament sabut a Guatemala que els «contra» nicaragüencs s'entrenen a finques particulars de polítics d'extrema dreta. El tipus de democràcia que han instal·lat al nostre país és, per tant, una de limitada. A Guatemala, com en els últims 30 anys, segueixen actuant amb total impunitat els aparells clandestins de repressió. Van en vehicles sense matrícula, segresten, assessinen... fan el que volen. I malgrat tot, l'Estat democràtic encara no ha encetat ni una sola investigació. El problema és que els repressors són els de sempre: la Policia Nacional i l'Exèrcit. Vinicio Cerezo no pot fer res contra ells perquè precisament l'Exèrcit és el que l'ha fet president.

P.- Quin suport té la guerrilla entre la població?

R.- El recolzament popular al moviment armat insurgent ha estat molt important en els últims 30 anys. Durant els anys 1982 al 1984, l'Exèrcit practicà una política de «terra rassa», que va destruir més de 400 viles. Arran d'això, la població camperola —més del 70% de la qual està formada per indígenes descendents dels maies— es refugià a l'interior de les muntanyes o marxà a Mèxic. En aquest país, avui hi ha 150 mil refugiats guatemaltencs.

Ja durant la democràcia, l'Exèrcit ha començat a utilitzar defoliant (productes químics que provoquen una caiguda prematura de les fulles) a les zones de conflicte armat amb l'excusa de la lluita anti-droga. Això ha obligat als camperols a tornar als seus llocs d'origen. Una vegada allí, han estat concentrats en les anomenades «Aldees

Cerezo no és el responsable directe de la repressió, però sí el seu encobridor.

Model», governades per autoritats militars i que en realitat són veritables camps de concentració. Els qui hi habiten normalment no tenen prou terres de cultiu per guanyar-se la vida, per la qual cosa molts es veuen obligats a formar part de l'Exèrcit o de patrulles civils.

P.- Existeix alguna sortida a tota aquesta situació?

R.- En la mesura que existeixi repressió no hi ha garanties de democratització. El pla Esquipulas-2 està estancat per la negativa del govern de negociar amb la guerrilla. Cerezo no és el responsable directe de la repressió, però sí el seu encobridor. Segons ell, la violència és deguda o bé a la delinqüència comuna o bé als enfrontaments entre extrema dreta i extrema esquerra. Però les proves són ben clares: els cadàvers apareixen torturats de la mateixa manera que ho feien durant la dictadura. Ara és necessari que Guatemala torni a ser inclosa dins els casos especials de violació dels drets humans de l'ONU.

I.A.

tions, però així i tot els missatges segueixen sent molt diferents.

P.- El procés d'unitat europea, sumat al de descentralització dels estats, pot conduir cap a la liquidació de l'estat tradicional a llarg termini?

R.- Home, l'estat nacional creat en el cas espanyol o el britànic durant el Renaixement, és ja una estructura històrica en gran part superada. Això no obstant, el projecte d'Europa que ara tenim pretén afirmar-se com una unió política basada en 320 milions de ciutadans. De moment, però, —i jo penso que durant molt de temps—, la Comunitat Europea està formada per 12 estats. Amb el temps podrà estar-ho

Contra el racisme

Fa pocs dies, els representants de les diferents associacions d'africans de Premià, Lleida, Mataró i Santa Coloma de Farners decidien unir-se en una coordinadora per defensar els seus interessos. Prenien aquesta decisió en el decurs de la III festa que la comunitat africana celebrava a Catalunya. Les dues festes anteriors havien passat gairebé desapercebudes. Pels qui havien assistit o els que n'havien informat pels mitjans de comunicació havien estat simplement trobades folklòriques d'una minoria cultural. Ara no. Ara, darrera de la festa dels africans hi ha hagut una gran polèmica. Una polèmica que segurament es mantindrà durant força temps: Hi ha racisme a Catalunya? Aquesta és la pregunta que ha sacsejat molts pensaments.

El més dolorós d'aquesta qüestió és haver-se-la de plantejar en una comunitat que té per bandera històrica l'haver sabut ser gresol de tota mena de grups humans. Del que no hi ha dubte és que a Catalunya com a tot arreu hi ha persones que rebutgen o menys tenen la gent d'altres races o cultures. L'exemple més evident l'han ofert alguns catalans en les seves intervencions en programes de ràdio dedicats al tema del racisme. Amparats en la comoditat de l'anonimat —suport fonamental per les actituds racistes— alguns oients d'aquestes ràdios manifestaven sense manies el seu tarannà discriminador. «S'imagina vostè que algun dia tinguéssim un president de la Generalitat negre?», li preguntava horroritzada al locutor d'un d'aquests programes una senyora. De racistes n'hi ha. No hi ha lloc pel dubte.

El dubte apareix a l'hora de generalitzar. De la mateixa manera que no es pot negar que a Catalunya hi ha racistes, tampoc es pot globalitzar i penjar al país l'etiqueta de racista. No tots els catalans són racistes, evidentment. El que sí cal aclarir és si les institucions públiques fan prou per lluitar contra aquesta inclinació insolidària d'una part de la nostra societat. Saber si els racistes topen amb l'oposició de les administracions públiques o si, en canvi, compten amb algun suport, directe o tàcit, en elles.

Santa Coloma de Farners ha estat la prova de foc per aquest debat. L'alcalde d'aquesta població ha semblat buscar més l'aplaudiment dels «seus» que no pas la solució dels problemes de convivència que vivia la vila. En esclatar la polèmica, l'alcalde i l'equip de govern convergent de Sta. Coloma de Farners semblaven més preocupats per conservar els vots que els permeten governar la ciutat que no pas d'acarar el problema amb valentia. El

Caldria saber si els racistes topen amb l'oposició de les administracions públiques o si compten amb algun suport directe o tàcit d'alguna d'elles.

seu discurs vorejava el perillós: «volsaltres clar que no sou racistes! Com que us ho mireu de lluny! Si visquéssiu aquí, segur que pensaríeu diferent!»

En la festa africana, alguns membres d'aquesta comunitat recordaven que Catalunya pot veure la seva imatge danyada si aquests brots de racisme no es tallen a temps. L'esperit olímpic que ha de dominar la marxa cap el 1992 és totalment antitètic al pensament racista. Per això, cal saludar amb esperança els esforços que des de qualsevol instància, privada o pública, es llencin a combatre els focus racistes. Si el pensament socialista

pretén lluitar contra totes les desigualtats i marginacions, el combat contra el racisme ha d'estar en primera línia. Perquè el racisme no es projecta contra els membres d'altres comunitats lingüístiques o racials que ocupen un status social elevat. La «dona de la ràdio» no estava preocupada perquè un japonès fos president de la Generalitat. Els japonesos que hi ha a Catalunya són directors generals i alts executius que juguen a golf a Sant Cugat del Vallès o al Prat de Llobregat, porten els seus nens a una escola de luxe i viuen a la part alta de la ciutat. Els racistes temen i rebutgen els integrants

de comunitats que, ara per ara, ocupen un segon pla, un pla inferior, en la nostra escala social. El racisme es mostra aquí com un dels sentiments més conservadors: Es tracta de mantenir uns ciutadans en una mena de «ghettos», en uns pous marginals dels que no haurien de sortir per disputar als altres els seus privilegis. «N'hi ha alguns que porten uns cotxes la mar de bons!», argumentava també un regidor de Santa Coloma, quasi com un retret. Catalunya pot perdre-hi molt en aquest debat. Negligir-lo seria amagar el cap sota l'ala, tendència a la que ens té massa acostumat el govern de la Generalitat com perquè aquest cas sigui una excepció. Un govern que en fa del xovinisme i el victimisme els seus elements de mobilització i definició bàsics no té cap altra sortida que l'estorament i la ineficàcia davant aquest problema. Cal confiar-hi poc. En canvi, sí que cal confiar en l'esforç quotidià de les forces progressistes i les administracions per elles governades. El millor antídote contra el racisme és la solidaritat. Posar-la en pràctica potser no dona resultats electorals immediats (la majoria dels africans no voten) però és una obligació indefugible pels qui lluiten per una societat més justa.

Pressupostos generals de l'Estat 1989

Un pas endavant cap el federalisme fiscal

Les primeres apreciacions comparatives dels Pressupostos Generals de l'Estat del 1988 amb els del 1989, constaten en primer lloc, l'important increment de les dotacions destinades a la millora dels serveis públics i infraestructures. Una altra dada notable és la consolidació del procés de descentralització de la despesa pública, confirmant així la tendència d'aquests últims anys. Tot plegat configura una perspectiva de fort impuls polític dels aspectes solidaris d'aquests pressupostos del 1989.

A partir de la Constitució del 1978, s'ha anat dissenyant un model d'Estat que ha originat un important canvi en la distribució territorial. El desenvolupament de la nova configuració autonòmica, en especial, ha fet disminuir les funcions de l'Administració Central, alhora que dotava econòmicament les noves funcions assumides per les diferents Comunitats Autònomes.

Entre els anys 1984 (any en què es generalitza la transferència de les competències al conjunt de les Comunitats Autònomes) i el 1989, el finançament destinat a les Autonomies haurà crescut en un 190,7%, i el dels Ajuntaments un 61,3%. La distribució de la despesa pública —excloent la corresponent a la Seguretat Social— es situa d'aquesta manera: Estat 63,8%; Comunitats Autònomes 21,4% i Corporacions Locals 14,8%. En relació al 1984, l'Estat Central ha perdut 10 punts, les Comunitats Autònomes n'han guanyat 8 i els Ajuntaments n'han guanyat 2.

Això no obstant, de la comparació d'aquestes magnituds no se'n pot deduir la línia seguida en els nous pressupostos en relació amb els de 1988, ja que no només consoliden la tendència descentralitzadora dels anys anteriors, sinó que suposen un important avenç en aquesta direcció.

Els Ens Territorials tindran un increment global de 350.000 milions de pessetes. Desglossant aquestes quantitats, 210.000 milions per les

Comunitat Autònomes —que representa un increment del 19,1%— i 140.000 milions per als Ens Locals, Ajuntaments i Diputacions, amb un creixement pels primers d'un 23,1%.

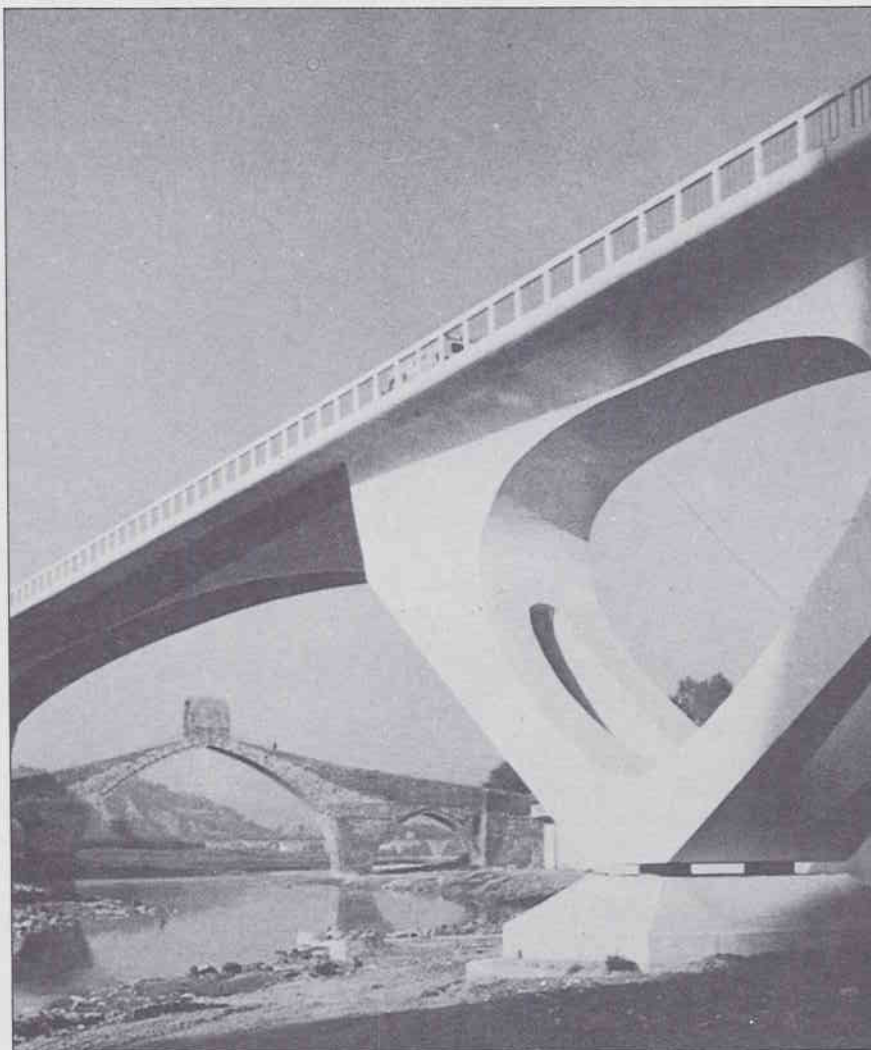
Cal remarcar, a partir d'aquestes xifres, que les Comunitats Autònomes milloren de forma substancial el finançament de les competències assumides. De forma paral·lela avancen també en la seva autonomia de despesa. En aquest sentit són molt significatives les xifres del finançament bàsic o incondicional, que ha experimentat un creixement d'un 240%. De 355.691 milions de pessetes han

passat a més d'un bilió dos-cents mil milions de pessetes.

Les transferències de l'Estat als Ajuntaments han crescut en el període que va del 1982 al 1989 un 186,5%. La nova Llei de Finances recull la xifra global de participació en els ingressos de l'Estat i un sistema automàtic pels anys vinents. D'aquesta manera es dona un pas endavant molt important en ordre a l'estabilitat i creixement d'aquesta font d'ingressos.

La distribució de la despesa pública entre els tres nivells de govern —Estat, Comunitats Autònomes i Ajuntaments—, a la vista de les xifres assenyalades, i contemplades conjuntament amb la llei de Finançament de les Hisendes Locals, recentment aprovada, representa un important pas endavant en la línia de federalització fiscal. Ho podem afirmar a la vista del significatiu avenç en la descentralització de la despesa pública i en la suficiència i autonomia financera dels Ens Territorials.

Per acabar, voldria fer referència al finançament de la Generalitat, contingut en els Pressupostos Generals, que significarà un increment de 60.000 milions de pessetes respecte a l'any 1988, en concepte de participació en els tributs de l'Estat, transferències directes dels Ministeris i Fons de Compensació Interterritorial. Aquest últim experimentarà un creixement de 61,8%. Catalunya comptarà doncs amb una major dotació de recursos financers que haurien de repercutir en la millora dels serveis públics i de la política de caràcter social que són competència de la Generalitat.

La despesa pública cada cop està més descentralitzada.

Mercedes Aroz
Diputada al Congrés pel PSC

Presupuestos de la Generalitat de Catalunya 1989

Otra ocasión perdida

La elaboración y discusión de la Ley de Presupuestos de cualquier nivel de la administración pública, es motivo tanto para el análisis de los objetivos político-económicos que se consideran implícitos en las cifras de este documento, como, frecuentemente, del estado de salud de las finanzas públicas en el ámbito correspondiente.

Así, hemos visto como en la tramitación de los Presupuestos Generales del Estado, los distintos medios de comunicación, al igual que los agentes sociales, se hacen eco de la corrección o incorrección de las medidas que el gobierno se propone llevar a cabo en el próximo ejercicio.

De forma casi simultánea, también en el Parlament de Catalunya se está debatiendo el presupuesto de la Generalitat para el año 1989. La primera sorpresa es la escasa importancia que entre nosotros toma este tema, sobre todo si lo comparamos con el interés que despierta el homólogo a nivel de todo el Estado.

Alguien puede argüir que se trata de algo menos significativo. En cualquier caso, creo que ésta no sería una posición correcta sobre un conjunto de ingresos y gastos que representan casi 150.000 pesetas para cada uno de los 6 millones de catalanes. De la misma forma, ante este tipo de opiniones, hay que recordar que la Generalitat de Catalunya tiene hoy competencias exclusivas en un importante conjunto de materias, y responsabilidades compartidas en otros campos. Las decisiones que se tomen en la discusión de los presupuestos afectarán por ejemplo, a la enseñanza de todos los niños de Catalunya, o bien serán básicas para la calidad y cantidad de la asistencia sanitaria de todos los ciudadanos.

Desde otras posiciones, se justifica este desinterés a partir de un supuesto escaso margen de maniobra. Este argumento tampoco se puede justificar ante un presupuesto como el que se presenta, con un crecimiento de más del 22% sobre el del año anterior, que se configura así como uno de los más expansivos de entre todos los de la administración pública española.

Finalmente, ante otras posturas que identifican la actividad presupuestaria como algo meramente inercial, es necesario recordar que la política es una elección entre alternativas y, ante la imposibilidad de hacer frente a todas las peticiones y necesidades, hay que priorizar los gastos que se piensan llevar a cabo. Es en este sentido que la inercia es una opción que puede tener y en realidad tiene, otras alternativas posibles.

En estas líneas desearía efectuar una aproximación al análisis que se puede hacer de las cifras de este presupuesto, no tanto desde el punto de vista funcional como de su contenido de carácter económico-financiero.

Un resumen global de los grandes números del

Tabla 1

	Millones Ptas.	%Crecimiento sobre 1988
INGRESOS		
• Procedentes del Estado	336.121	23,1
• Seguridad Social	278.291	16,1
• Fondo de Cooperación Local	131.570	23,7
• Endeudamiento	30.000	100,0
• Ingresos propios	25.605	6,7
• Otros	13.096	41,5
Total	814.683	22,1
GASTOS		
• Corrientes	550.411	18,9
• De capital	103.240	32,8
• Financieros	29.462	46,4
• Fondo de Cooperación Local	131.570	23,7
Total	814.683	22,1

actual proyecto de presupuestos puede ser según tabla 1.

Ante estas cifras, las primeras reflexiones que se pueden hacer son:

— El sistema de financiación permitirá durante el año 1989 un crecimiento de los fondos transferidos a la Generalitat del 23%. En un momento en que el índice de crecimiento de los precios se sitúa alrededor del 5%, hay que decir que el comportamiento previsto para 1989, del sistema acordado, es claramente bueno para Catalunya.

Parece relativamente incoherente que si los recursos procedentes de la administración central crecen de una forma tan elevada, sea necesario doblar el recurso al endeudamiento.

Este hecho se podría deber a dos elementos:

- Que se aprecie un incremento muy fuerte de la inversión.
- La existencia de tensiones internas en el nivel de gastos que obligasen a una especie de huida hacia adelante.

Para analizar rápidamente la fiabilidad de la primera hipótesis, podemos partir de lo que nos señala el gráfico adjunto.

Podemos ver como, mientras el Estado y la CEE incrementan sensiblemente su aportación en la financiación de las inversiones, el Consell Executiu tiene que recurrir al endeudamiento para conseguir un incremento positivo en relación al año 1988, ya que el nivel de ahorro o aportación de los ingresos ordinarios a los gastos de inversión disminuye en casi 4.000 millones de pesetas. Este hecho nos muestra de una forma evidente que, aún con el fuerte incremento de recursos ordinarios, la inversión se basa, no en el ahorro sino en elementos de tipo puntual y extraordinario.

Al mismo tiempo se hace evidente pues, que en la dinámica propia de los gastos de la Generalitat de Catalunya, hay un conjunto de tensiones que si no son contrarrestadas mediante medidas adecuadas, pueden llegar a ser claramente peligrosas para nuestras finanzas. Estas tensiones se manifiestan claramente en los siguientes campos:

- Crecimiento desmedido del gasto corriente.
- Imprevisión en la compensación de los gastos financieros.
- La evolución del sector público.
- El déficit de la Generalitat.

El Gasto corriente

Los gastos corrientes previstos para el próximo año, superan el medio billón de pesetas, con un crecimiento del 19% en relación al año anterior. Este es un crecimiento totalmente exagerado, como queda claramente en evidencia si recordamos el índice de crecimiento de precios del 5%, o el crecimiento equivalente de los presupuestos generales del Estado, que se sitúa alrededor del 15%.

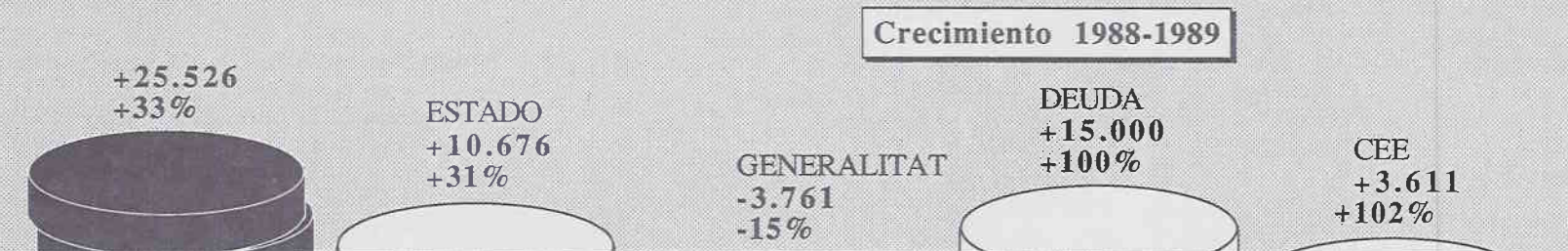
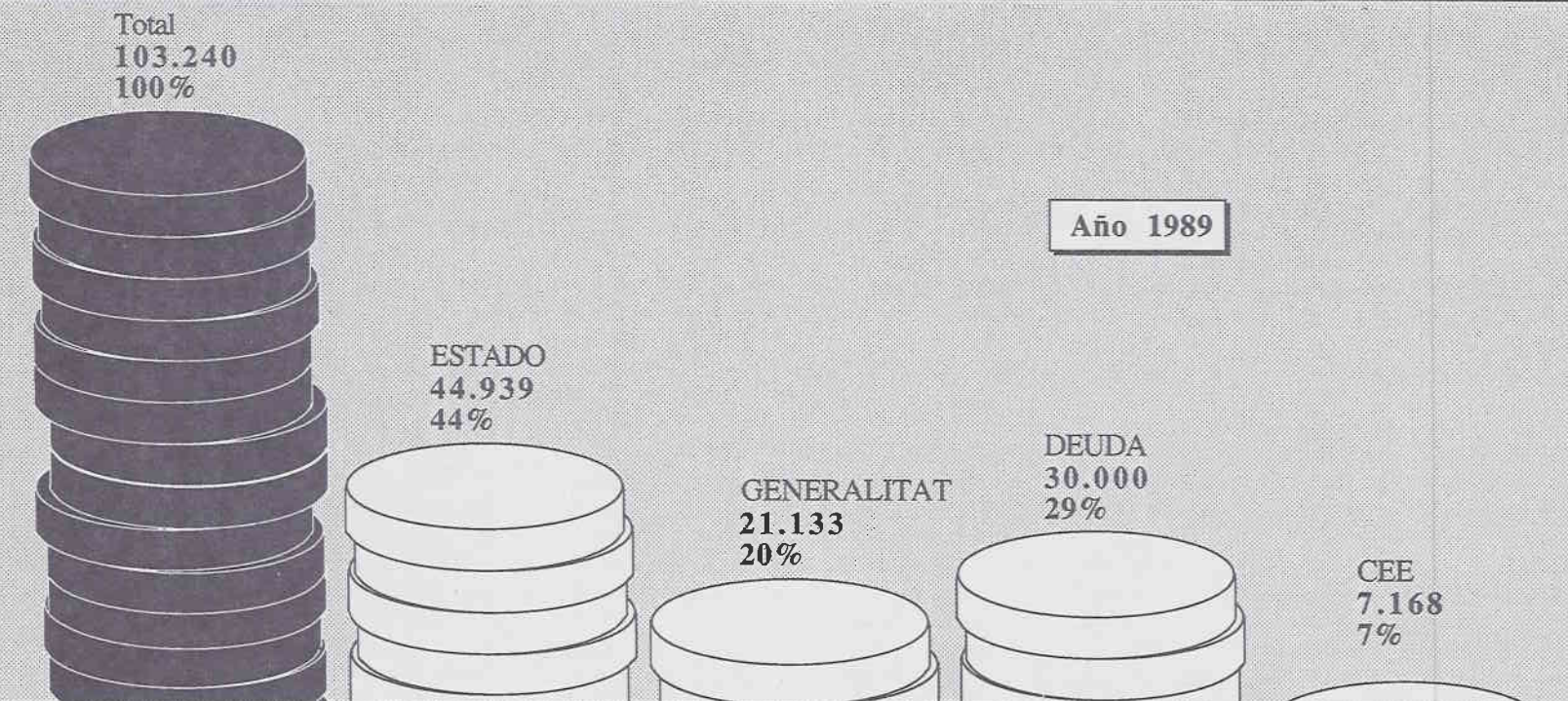
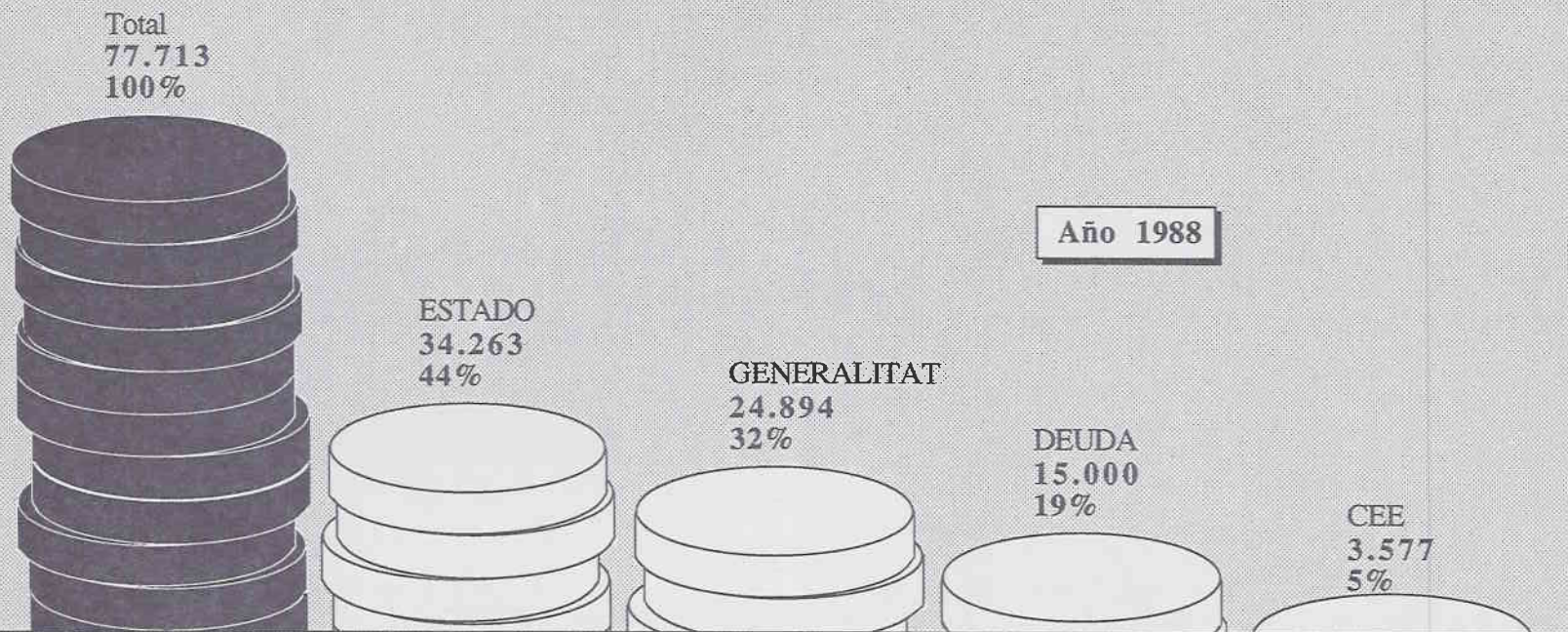
Nuestro planteamiento sería el de moderar el crecimiento del gasto corriente hasta un índice de alrededor del 12%, que consideramos que permitiría un margen de libertad suficiente y al mismo tiempo permitiría un ahorro superior a los 30.000 millones de pesetas.

El ejemplo más evidente del descontrol a que está sometido el gasto corriente, nos lo ofrece el conjunto de gastos de publicidad, propaganda y similares:

Gastos previstos para el año 1988 5.084 millones
Gastos previstos para el año 1989 6.907 millones
INCREMENTO 1988/89 36% = 1.823 millones

(continúa en página 8)

Financiación de la inversión de la Generalitat de Catalunya (Comparación 1988-1989 en millones de pesetas)

DEBAT

(viene de la página 6)

Es paradójico que en un presupuesto con muchas dificultades que obliga a revisar al alza el endeudamiento, uno de los capítulos que más crezca sea el correspondiente a este conjunto de gastos que, si no pueden ser calificados de totalmente superfluos, sí que se puede afirmar que su importancia es excesiva.

Actualmente las medidas de rigor y racionalidad en la hacienda pública, tienden a controlar el gasto corriente a favor de las inversiones.

Es totalmente desolador el ejemplo que desde la administración de la Generalitat se ofrece, por la falta de contención en este gasto, al mismo tiempo que se señala la escasez de recursos y se reivindican otros nuevos.

Es evidente que hay que continuar pidiendo más recursos para descentralizar y desconcentrar el gasto público, pero también hay que predicar con el ejemplo, mejorando la eficiencia y la gestión.

Gastos financieros

En un primer análisis de las cifras globales del presupuesto, ya se evidencia el hecho de que los gastos financieros, con un crecimiento del 46%, deben haber sido un problema en el momento de cuadrar el presupuesto.

A este respecto, se pueden hacer diversas anotaciones:

— Una de favorable al hecho de que se haya roto la dinámica casi tradicional, de presupuestar a la baja los gastos financieros, tal como se había hecho en anteriores presupuestos, llegando la realidad a doblar las previsiones en algún caso.

— Se sigue incrementando el nivel de endeudamiento de la Generalitat. A finales de 1989 alcanzará los 275.000 millones de pesetas, sin que se establezca ningún mecanismo de financiación complementario.

— Se corre el peligro de llegar a emitir deuda simplemente para pagar los intereses y amortizaciones de anteriores emisiones. La equivalencia en el año 1989 es clara en este sentido (gastos financieros: 29.462 millones; Nuevo endeudamiento: 30.000 millones), lo que lleva sólo a aumentar la deuda sin ningún beneficio para el país.

El sector público

La administración de la Generalitat se organiza, además del aparato central, en un conjunto de entidades y empresas que generan también una dinámica económica propia. Para las previsiones de 1989 de este conjunto, ver tabla 2.

Tenemos pues, un déficit de casi 58.000 millones que presenta las siguientes características:

— Un crecimiento del 20% en relación al año anterior. La previsión en el presupuesto de 1988

Otra ocasión perdida par mejorar los servicios públicos y la política social.

era de 48.000 millones.

— Este déficit representa que los recursos propios sólo cubren el 53% de los gastos, que representa una proporción muy baja.

— La financiación de este déficit se cubre en parte mediante subvenciones de la Generalitat (41.300 millones) y en parte incrementando el endeudamiento (16.400 millones). Con lo que se intenta retrasar el efecto de este déficit en los presupuestos globales.

El déficit de la Generalitat

El déficit global, diferencia entre obligaciones y derechos medidos económicamente, se situaba el 31 de diciembre de 1985 en una cantidad de 92.717 millones de pesetas.

Los datos de las liquidaciones de 1986 y 1987 nos permiten establecer el déficit actual alrededor de los 107.000 millones.

Un déficit indica una falta de posibilidades de pago de unos gastos ya efectuados. La Generalitat tiene la obligación de aprobar unos presupuestos equilibrados, lo que no se puede hacer es olvidar la secuela de años anteriores. Hay que considerar su existencia e intentar ver qué soluciones tiene.

Momentáneamente se está financiando este déficit con deuda de tesorería y fondos extrapresupuestarios (retenciones del IRPF y similares), ambas soluciones poco ortodoxas, y retrasos en el pago a los proveedores. Globalmente se está dando una imagen pésima de una realidad que tal vez sea aún peor.

La conclusión debe ser forzosamente que estamos ante un presupuesto notablemente tensionado por un conjunto de factores que desde el Consell Executiu no se quieren reconocer, y sólo a partir del momento en que se acepte su existencia se podrán establecer los elementos correctores necesarios.

Este reconocimiento debería de comportar a su vez, un conjunto de medidas encaminadas a mejorar la situación. Desde nuestro punto de vista, las acciones más importantes a llevar a cabo serían:

- Moderar el crecimiento del gasto corriente.
 - Resolver situaciones totalmente anómalas como el contrato con LUDITEC, anulándolo.
 - Reducir los gastos de publicidad y propaganda.
 - Congelar en términos monetarios el déficit del sector público de la Generalitat.
- Con estas medidas podrían ahorrarse unos 40.000 millones de pesetas anuales, que permitirían un conjunto de usos alternativos que consideramos de mayor importancia. Por ejemplo:
- Programas de mínimos sociales garantizados.
 - Mejoras en la enseñanza (Formación Profesional, gratuidad, universidades...)
 - Sanidad (Drogodependencias, ampliación de coberturas...)
 - Inserción de jóvenes en el mundo laboral.
 - Colaboración con las corporaciones locales.
 - Infraestructuras (Carreteras, J.J.OO., Montaña, etc.)

No se trata de hacer una carta a los Reyes Magos. Esta es una alternativa posible, tal y como se demuestra en las líneas anteriores, a partir de una gestión económica en la que se manifieste claramente la voluntad de avanzar por el camino del rigor y la eficacia. En otro caso, de nuevo se habrá perdido una gran ocasión para enderezar la actividad económica de la Generalitat de Catalunya.

Martí Carnicer Vidal

Diputat al Parlament de Catalunya (PSC)

Tabla 2

	Total Gastos	Recursos propios	Déficit
Entidades autónomas administrativas	33.388	18.150	15.238
E.A. comerciales, industriales y financieras	35.553	22.884	12.669
Empresas	54.907	25.145	29.762
TOTAL	123.848	66.179	57.669

Informar a Lleida, un ofici perillós

El mes de novembre diferents periodistes de la ciutat de Lleida van adreçar al Síndic de Greuges una denúncia en la que demanaven la seva intervenció en defensa del dret Constitucional de llibertat d'expressió i del de no discriminació de les persones. Des que ocupa el càrrec d'Alcalde de Lleida, Manuel Oronich i Miravet, s'ha caracteritzat, entre d'altres connotacions negatives, per la seva poca consideració envers el treball dels informadors locals.

Els primers mesos del mandat d'Oronich, es va constatar un intent d'amagar la informació que no li convenia als mitjans de comunicació. Però a mesura que avançava el temps, aquest simple intent d'amagar informació es va anar convertint en amenaces, i després querelles, cap els periodistes que complien amb la seva feina: informar objectivament sobre què passava a la ciutat. Recordem, per exemple la querella contra el Segre, diari que va ser absolt pel jutge, el primer de juliol del 1988; o la que-

rella contra El Periódico. Aquests esdeveniments han arribat a un punt de gravetat que ha motivat els periodistes de Lleida a interposar l'esmentada demanda davant el Síndic de Greuges.

Els punts en què es basa aquesta demanda són les accions legals derivades del permanent conflicte entre l'Alcaldia i la premsa. No menys importants són les amenaces concretes adreçades a informadors de diferents mitjans, com Pau Echuz (Segre), Olga Sánchez (Diari de Lleida), Magda Ballester (El Periódico) i Pilar Domínguez (Segre). Aquesta darrera va ser instada pel mateix alcalde a abandonar la ciutat.

En aquest joc de desgavells cal fer menció també, de les cartes a través de les quals, el regidor ultra-dretà Francisco Freixes, insulta tots els ciutadans i que es personalitzen a voltes en la persona d'Antoni Siurana, la periodista Magda Ballester, o el director del «Segre», Joan Cal, per a esmentar-ne algunes.

El Grup Municipal Socialista —la candidatura més votada en les propassades eleccions municipals— s'ha fet ressò en tot moment d'aquests atacs visceralment a través dels quals el govern municipal intenta fer silenci a qualsevol veu mínimament crítica a la seva gestió. Intent fet a través de l'amenaça, la por, la intimidació, més barroera i el desprestigi personal i professional.

Recordem, per exemple, les preguntes adreçades al Ple del municipi en diferents ocasions. La resposta de Manuel Oronich sempre ha estat la mateixa: no hi ha cap fonament o, com ha reconegut el portaveu de CiU, «són rumors de ràdio-macuto».

Amb aquesta apel·lació al Síndic de Greuges, els professionals de la informació, han sortit al pas d'aquestes interpretacions. L'amenaça al dret de llibertat d'expressió és quelcom més que un simple rumor a Lleida. Es pot afirmar que ser periodista a la ciutat, és avui per avui, un ofici perillós.

Grup Municipal Socialista a Lleida

Amb la província única Girona perd

Em sembla que no descobreixo la sopa d'all si afirmo que la immensa majoria dels gironins, dels ciutadans de les comarques gironines, sentiran una gran decepció, es veuran frustrats i enganyats, si arriba a prosperar aquest enginy artificios que s'ha tret de la mànega CiU de fer de Catalunya una única província.

Avui ja s'està demostrant que la jugada del Govern de la Generalitat de resuscitar les comarques que va dissenyar Pau Vila s'està convertint en un autèntic fracàs. Els consells comarcals no funcionen, no tenen operativitat i únicament esdevenen un niu de ciu, ciu, ciu, pels seus propòsits polítics de control de tota la societat catalana.

El propòsit de la província única és el mateix: abarcar el màxim control, concentrar el màxim de poder. En aquest cas, vestir un sant (Barcelona) per desvestir-ne tres (Tarragona, Lleida i Girona).

Efectivament, si prosperés la proposta de CiU de convertir Catalunya en província única, els ac-

tuals territoris «provincials» hi sortirien perdent atès que tot el poder polític i administratiu es concentraria a la ciutat de Barcelona, la qual passaria a ser l'única capital de la nova província.

Què hi perdriem, per exemple a Girona?

—Es perdrien les dotacions pressupostàries que per la condició «provincial» arriben avui a les comarques gironines.

—Es perdria l'actual nivell de representació política (5 diputats i 4 senadors a les Corts espanyoles, i els 17 diputats al Parlament de Catalunya).

—Es perdria la capacitat actual de gestionar i tramitar expedients a Girona (desapareixeria per exemple, l'INSS), i caldria anar a Barcelona a resoldre els assumptes burocràtics que ara se solucionen a Girona.

—Es perdria la facultat de tenir tribunals de justícia provincials, delegacions d'hisenda, telefònica, correus, INEM, Tràfic, etc., la qual cosa comportaria sens dubte un considerable enrenou i una

gran complicació en lloc de facilitar les coses.

—Es perdria —quina ironia!— l'actual GE de les matrícules dels cotxes, però no en benefici d'una «GI» com tantes vegades hem reclamat, sinó d'una «B», atès que les matrícules, com se sap, porten la lletra de la capital de província i, aquesta, seria lògicament Barcelona.

A les comarques gironines ni els mateixos votants, simpatitzants i fins militants de la coalició de Convergència i Unió no estan d'acord amb aquesta proposta que es considera absurda i fora de lloc i de temps. Cal esperar que el seny retorni a les ments dels qui han dissenyat aquest gran disbarat i es busqui el diàleg i l'acord entre les forces polítiques per tal de trobar una solució que permeti la necessària clarificació administrativa, però que permeti, també, que Girona, la capital, i les comarques gironines en el seu conjunt, no perdin la seva identitat.

Miquel Fañanàs

Les obres han de respectar els ciutadans

COMUNICAT DE LA COMISSIÓ EXECUTIVA DEL PSC SOBRE L'EMBASSAMENT DE RIALB I DELS REGADIS DE LES COMARQUES DE LLEIDA

Els socialistes sempre han considerat que calia la regulació del riu Segre pels beneficis que pot representar per a unes comarques necessitades d'aigua i perquè pot millorar considerablement la prevenció de les perilloses avingudes. En aquest context s'emmarquen els necessaris embassaments al llarg del curs del riu i les infraestructures necessàries per conduir-les als llocs que les precisen per al reg i abastament a les comarques de Lleida. Tot això ha de realitzar-se mantenint, en tot moment, el màxim respecte amb l'entorn i realitzant els necessaris estudis d'impacte ambiental que permetin reduir al màxim les conseqüències que tota gran infraestructura comporta.

En el marc de les diferents alternatives estudiades, el PSC va fixar la seva posició a les «Jornades de l'Aigua», celebrades a Lleida els dies 17 i 18 d'abril de 1982, i l'ha anat desenvolupant i portant a terme fins aquesta data. Aquesta posició avui es concreta en el suport a la realització de l'EMBASSAMENT DE RIALB, i la seva utilització per la millora de l'abastament de les poblacions de la conca del Segre, la millora de les dotacions del canal principal d'Urgell, així com els nous regadius de les Baixes Garrigues i Segarra-

Garrigues.

I perquè això sigui una realitat, el PSC vol manifestar que:

1. Les obres de l'embassament han d'iniciar-se amb el menor temps possible. Un cop realitzats tots els estudis tècnics necessaris que garanteixen la viabilitat de l'obra i, un cop realitzats els estudis d'impacte ambiental que han de reduir i corregir els efectes sobre l'entorn, les obres no han de retardar-se.

2. Les obres dels canals Segarra-Garrigues, i Baixes-Garrigues han d'iniciar-se simultàniament a les de l'embassament, per això el Consell Executiu, mitjançant la Conselleria de Política Territorial i Obres Públiques, ha d'assumir amb urgència el compromís adoptat al Parlament de Catalunya que ambdues obres, embassament i canal, es realitzarien simultàniament.

3. El necessari desviament de la carretera C-1313 entre Ponts i Oliana, obra prèvia per poder iniciar les obres de l'embassament, ha de finalitzar dins els terminis fixats respectant al màxim l'entorn i sense que les modificacions representin un més gran impacte ambiental.

4. La realització d'aquestes obres necessàries,

i que han de representar un benefici considerable per a un gran nombre de ciutadans, ha de realitzar-se amb el major respecte dels drets dels ciutadans afectats per les expropiacions, com així ens consta que s'està realitzant, així com les reposicions de serveis i les accions territorials que siguin viables per la zona del mig Segre. Així mateix amb un gran respecte amb les indicacions que continguin els estudis d'impacte ambiental. Per totes aquestes raons, la Comissió Executiva del PSC, vol manifestar a l'opinió pública el seu suport en la realització de l'embassament de Rialb i els regadius que es derivin del mateix i pels beneficis humans, socials i econòmics que això representa per a una majoria de ciutadans i, a la vegada, vol manifestar que tot això ha de realitzar-se amb un gran respecte als drets dels ciutadans afectats i amb l'entorn. El PSC concedeix a aquesta obra una gran importància i, anuncia la constitució d'una Comissió de Seguiment, que permetrà un control de les conseqüències econòmiques, socials i medi ambientals d'aquesta gran obra i una col·laboració per aconseguir la màxima acceleració en la seva realització.

Barcelona, 30 de gener de 1989.

Pegamentos: una cuestión pegajosa

El pasado 20 de octubre vio la luz pública una lista de 19 marcas de pegamentos cuya venta se veía paralizada por presentar riesgos para la salud de los consumidores, especialmente los niños.

Esta medida, aparentemente extrema, fue tomada por parte del Instituto Nacional de Consumo ante el reiterado incumplimiento de la normativa vigente por parte de algunos fabricantes. La realidad de los datos muestra que la mayoría de las colas analizadas no se encuentran dentro de la legalidad vigente. Algunos de estos adhesivos no advierten de su toxicidad. Sobre un total de 216 muestras, según fuentes del Instituto Nacional de Consumo, el 81% incumplen la ley y sólo el 19% son aptos para su comercialización.

Para mayor abundamiento, los problemas más frecuentes que se encuentran en las colas analizadas muestran que el 72% no indican lote de fabricación, el 71% tienen problemas de etiquetaje, el 57% no indican el domicilio del fabricante, el 52% no indican la prohibición de uso infantil y doméstico y, finalmente, el 27% presentan disolventes tóxicos.

Ante este panorama, no podemos por menos que felicitarnos ante la acertada decisión que ha tomado el Instituto Nacional de Consumo. No obstante, sorprende la postura mantenida por los responsables del Go-

La Generalitat tiene la obligación de informar sobre la toxicidad de algunos pegamentos que utilizan los niños.

vern de la Generalitat ante un asunto como este que afecta de manera directa la salud pública de los ciudadanos de Catalunya.

En primer lugar, cabe lamentar el silencio mantenido por la Conselleria de Comerç i Turisme el día de la publicación de esta noticia. Hay que decir que el Conseller Alegre tiene plenas competencias en este tema y dio la llamada por respuesta, al igual que el señor Pere Carbonell, direc-

tor general de Consum i Disciplina de Mercat. Al día siguiente —igual acabaron pensando que, como responsables en Catalunya de este asunto, debían decir alguna cosa— se presentaron en rueda de prensa ante la opinión pública y ¡oh sorpresa! tanto el Conseller Alegre como el señor Carbonell adoptaron una postura claramente favorable a los intereses de los empresarios sancionados. Pues qué bien.

Las declaraciones que hicieron estos dos señores en torno a la inconveniencia de publicar las marcas de los productos antes de la existencia de una sentencia firme, así como la explicación de que sólo se ha realizado uno de los tres análisis indicados por la ley antes de proceder a sanción (señor conseller, ¿cuántos análisis ha hecho usted acerca de los pegamentos?), tienden a parecer comunicados exculpatorios emitidos por los gabinetes de prensa e imagen de las empresas sancionadas. No son las opiniones objetivas que cualquier ciudadano espera escuchar en labios de aquellos que, en teoría, están ahí para defender sus intereses. Actitudes como ésta son lo que hace que muchos consumidores de Catalunya se pregunten hasta qué punto el Gobierno de Convergència se preocupa de que los niños de este país se intoxiquen o de que el consumidor pueda adquirir unos productos garantizados y que cumplan la normativa legal. Igual es que a ellos no les hacen falta las colas ni los pegamentos y creen que como nunca han roto un plato no han de necesitar estos productos. Uno piensa que con la cantidad de cosas que estos señores están rompiendo en nuestro país, o espabilan en esto de los adhesivos, o no van a tener bastante con toda la producción anual de Europa.

Giménez-Martínez

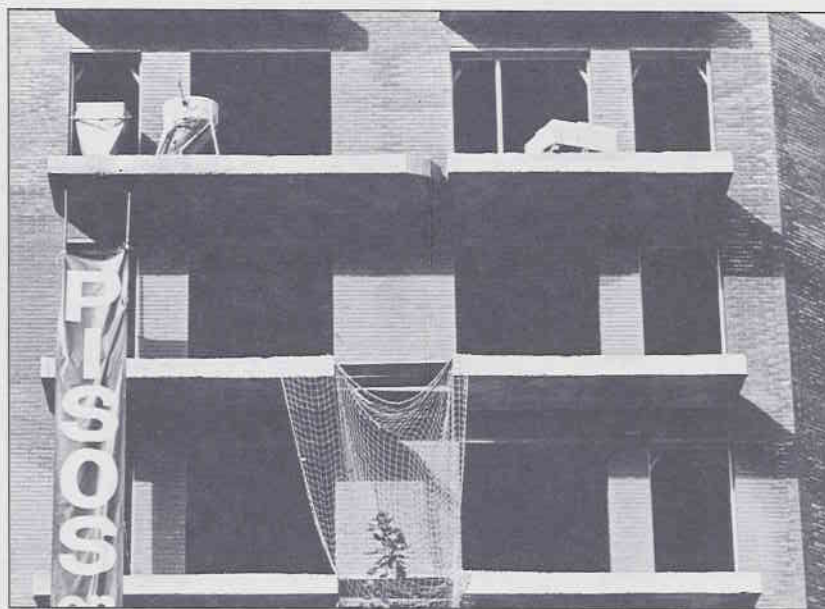
Esto no tiene solución

Esta frase no se trata de la respuesta de un técnico ante nuestro viejo aparato de TV en blanco y negro antes de darle la jubilación. Es algo más serio. Es la contestación de un cargo de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge respondiendo a una comisión de afectados por el tema de la vivienda de protección oficial que, junto con miembros de la Unió de Consumidors de Catalunya, esperaban algún tipo de solución para este colectivo de ciudadanos que se encuentran en un estado de indefensión ante la política de vivienda que practica CiU.

Existen en la actualidad 3.500 personas —cifras reconocidas por la propia Generalitat de Catalunya— que están sufriendo injustamente las consecuencias de esta mala política de vivienda de Convergència.

Como todo el mundo sabe, la razón por la que se crea el tipo de vivienda denominada de Protección Oficial (VPO) no es otra que la de facilitar un alojamiento digno a aquellas capas sociales con unos ingresos más bajos. Para que esto sea factible, la Administración Central —a través del Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo (MOPU) y de los planes cuadriennales— avala unos créditos que permiten a estos sectores de la población con menos recursos económicos adquirir una vivienda con un interés del 6, 7 u 8 por ciento.

Esta situación de la que se benefician gran cantidad de ciudadanos en el resto del estado, no es la situación que tenemos, desgraciadamente, en la actualidad en Catalunya. El porqué en cualquier comunidad autónoma, menos en la nuestra, una persona puede adquirir una vivienda acogéndose a la VPO con unas mejores condiciones

La vivienda de Protección Oficial en Catalunya: un panorama desolador.

que en Catalunya sólo tiene una explicación.

Todo empieza cuando la Generalitat de Catalunya plantea un requerimiento previo de incompetencia sobre el Real Decreto 1494/1987, aduciendo que éste invade competencias. La política de vivienda en lo que refiere a alojamiento depende de cada Comunidad Autónoma. Es decir, la Generalitat de Catalunya tiene todas las facultades para llevar a cabo una política de VPO. Muchas de estas CCAA han firmado el convenio con el MOPU. Otras no lo han hecho, pero han puesto dinero de sus presupuestos para salvaguardar el que se mantenga esta línea de crédito «barato». Catalunya no. El dinero que el Estado Central venía poniendo, especialmente en estos créditos a los que nos referimos, queda congelado. Para más «inri», la Generalitat no sólo no

firma el convenio, sino que además se niega a invertir parte de su presupuesto para este fin. Es intolerable que una administración pública adopte esta postura en un tema de tan alto interés.

El ritmo de construcción de viviendas de protección oficial en Catalunya se ha mantenido por debajo de la media estatal en el período 84/87 acentuándose este hecho en el último año. La Generalitat, sin contar para nada con los usuarios y las organizaciones de consumidores, ha firmado un convenio privado con las entidades bancarias de Catalunya en el que se pasa del 6, 7 u 8 estatal a un interés del 11,25% los cinco primeros años y a saber qué cantidad el resto, merced a una cláusula que no podemos por menos que calificar de criptográfica. Hay que añadir que dicho convenio no se ha publicado en el

DOG. Si a esto le añadimos el trasvase constante hacia la vivienda libre que promueve la Generalitat a base de primar la vivienda de promoción privada, cuando no la utilización de las VPO como segundas residencias, o el amiguismo que se practica en la adjudicación de éstas, podemos afirmar que esta es una política que propicia un estrechamiento de las posibilidades a acceder a un alojamiento digno para los más débiles económicamente.

Este panorama tan desolador adquiere tintes grotescos si lo enmarcamos en el contexto global del Estado. Todas las Comunidades Autónomas, excepto la catalana, aplican políticas de vivienda de protección oficial, bien sea vía convenio con el MOPU o por iniciativa propia, con las consiguientes ventajas económicas para sus habitantes.

La postura adoptada por el gobierno de Convergència es la misma de siempre. Ver pasar los balones, decir que la culpa la tiene Madrid y no poner dinero de sus presupuestos en los temas de interés social.

Esta situación tan caótica está desembocando ante la opinión pública en una crisis de credibilidad del gobierno de Convergència y tiene en la dimisión del director general d'Arquitectura i Habitatge, Sr. Ràfols, a su primera víctima. Si han de haber más víctimas para que este problema de absoluta prioridad social y política se solucione, que las hayan, pero si su respuesta es que esto no tiene solución, váyanse, señores de Convergència y dejen su puesto a los que sí tenemos soluciones. Y de paso le harán un favor a Catalunya y a sus ciudadanos.

Giménez-Martínez

En record de Rafael Campalans

És bo que ben sovint recordem les figures del Socialisme català. El record de la vida i l'obra no ha d'ésser per a lligar-nos, sinó per a obrir-nos a nous horitzons i a les actituds que ells adoptaren. Actituds que donats els reptes actuals, poden conduir-nos a fórmules ben diverses de les que aquelles figures seguiren. El record de Rafael Campalans és un dels que més estimulen al socialisme català actual. Fou un home de conviccions i d'acció, que en tot moment feu palesa la seva vocació socialista. Nascut el 1887 dins d'una família de classe mitjana modesta, estudià la carrera d'enginyer industrial a Barcelona. Als setze anys ja era redactor del diari «El Poble Català», òrgan del catalanisme republicà d'esquerra. El 1911 va anar pensionat a Bèlgica, França i Alemanya per ampliar estudis. Prat de la Ribera li encarregà després l'orga-

nització dels Serveis d'Obres Públiques de la Mancomunitat. Fou també professor de la Universitat Industrial de Barcelona i el 1918, assassinat l'industrial metal·lúrgic Barret, que era director de l'Escola del Treball, Rafael Campalans en fou nomenat director. Aleshores ja militava al PSOE. Però el 1923, junt amb Serra i Moret, Gabriel Alomar, els germans Josep i Joaquim Xirau i Palau i altres, fundaren la Unió Socialista de Catalunya, la qual anà a les eleccions de 1931 amb Esquerra Republicana de Catalunya.

La vida i l'obra de Rafael Campalans foren fecundes. Destaquem el llibre publicat el 1933, amb un pròleg de Joaquim Xirau, «Política vol dir Pedagogia». El primer capítol del llibre conté les respostes de Campalans a l'enquesta de «L'Opinió», diari d'un sector d'Esquerra Republicana. És cu-

riosa la resposta a la darrera pregunta. Aquesta pregunta deia: «Hi creieu en el triomf del Socialisme?» Campalans respon: Si el Socialisme fos un sistema clos i definitiu, jo no fóra socialista. Considero el socialisme com un mètode, sortosament, perfectible, per acostar-nos a l'assoliment de l'emancipació individual i —en aquest sentit— crec que cada dia va triomfant una miqueta». Valguin aquestes paraules, que jo subscriuria ara íntegrament per a recordar-lo. En el ben entès que per emancipació individual, Campalans entenia la persona, en tota la seva riquesa material i espiritual.

Per a conèixer bé la trajectòria política i humana de Rafael Campalans recomano el llibre d'Albert Balcells *Ideari de Rafael Campalans*, d'editorial Portic. Barcelona 1973.

Jordi Maragall

El nom no fa la cosa

Amb la tan inesperada i ràpida com incompresa i traumàtica conversió d'AP en PP, la dreta espanyola sembla haver endegat la seva per ara darrera operació cosmètica. Com si realment creguessin que el nom fa la cosa, els conservadors espanyols pretenen renéixer ara amb el maquillatge democristià. I ho fa, com no podria ser altrament, intentant ressuscitar alguns dels seus personatges més incombustibles —de Manuel Fraga a Marcelino Oreja, passant, entre d'altres, per Martín Villa o Pío Cabanillas—, i mirant de compartir el democratism amb el conservadurisme i el liberalisme. És a dir, que amb el pas d'AP a PP, a més de facilitar la feina dels humoristes polítics, la dreta espanyola torna als temps de la Coalició Democràtica a la Coalició Popular. Decididament, tampoc en aquest cas el nom no fa la cosa.

Un canvi de despatx significatiu

La substitució, finalment!, de Pilar Miró per Luis Solana a la Direcció General de l'Ens Públic RTVE, ha vingut acompanyada d'un fet que no ha estat comentat amb la importància que realment mereix: el canvi de despatx de la Direcció General. Pilar Miró tenia instal·lat el seu centre d'operacions a Prado del Rey, mentre que Luis Solana l'ha traslladat al Pirulí. I aquest canvi té la seva transcendència, ja que mentre a Prado del Rey hi ha el gruix de les instal·lacions de RTVE, tant pel que fa a la ràdio com a la televisió, al Pirulí hi ha

fonamentalment els serveis informatius de TVE. Per a ningú és un secret que l'època de Pilar Miró es va caracteritzar per èxits molt importants en terrenys molt diversos —des d'haver aturat la pèrdua d'audiència de RNE i d'haver fet la fusió d'aquesta amb RCE fins a augmentar considerablement les hores d'emissió de TVE, fent-la molt més competitiva i especialitzant TVE-2 en el camp de l'esport, passant per l'increment i millora de les produccions pròpies—, però va tenir un dèficit molt greu i lamentable en el terreny dels informatius de televisió, que en el seu mandat van perdre tant audiència com credibilitat. Un dels grans reptes de Luis Solana està en recuperar aquest terreny perdut. Per això el seu canvi de despatx és significatiu.

TVE-2 Catalunya, un repte indefugible

Cal esperar i desitjar que Luis Solana doni llum verda al projecte de TVE-2 Catalunya, el Segon Canal que ha de funcionar plenament a partir d'abril vinent i amb el qual, coincidint amb la posada en marxa del Canal 33 com a segon programa televisiu de la CC/RTV, Catalunya verà augmentada considerablement la seva oferta de televisió, i en concret de televisió pública. L'actual equip directiu de Sant Cugat ja s'ha apuntat alguns èxits ben notables: «Som 1 meravella!», «El maquis a Catalunya», i més recentment «Tribunal popular» o «Les altres Barcelones» són èxits importants i no gens negligibles, que demostren no ja la viabilitat sinó la necessitat imperiosa de l'augment de l'oferta televisiva catalana i en català. I és

que aquest augment de l'oferta comporta, ara i aquí, l'augment de la qualitat i, allò que encara és molt més important, també l'augment de la pluralitat en un servei públic essencial com és la televisió. Aquest també és un repte per a Luis Solana. Com ho és també millorar i potenciar RNE com a la gran ràdio pública, amb la seva adequació a l'estructura autonòmica i, doncs, millorant i potenciant Ràdio 4, però també millorant i potenciant les altres emissores de RNE, cadascuna des de la seva especificitat i des de la seva especialització.

Cultura catalana o cultura convergent?

Cal esperar que finalment no es confirmi la desaparició del Teatre Lliure, desassistit dels necessaris ajuts institucionals i, doncs, en primeríssim lloc dels ajuts de la Generalitat. I cal esperar també que la premsa diària en català no desapareixi, sigui quin sigui el seu nom, sigui quina sigui la seva capçalera, sigui quina sigui la seva orientació ideològica i política, i que la Generalitat contribueixi a la seva normalització i difusió. I cal esperar que el llibre català rebi el suport institucional imprescindible encara en la situació actual, i que en bona lògica obliga a tots els poders públics catalans, i per tant també en primeríssim lloc a la Generalitat, a assegurar aquest suport sense condicions prèvies que d'alguna manera puguin ressuscitar l'afortunadament ja extingida —almenys oficialment— censura. Però les coses no marxen en aquesta direcció.

Jordi Garcia-Soler

DECLARACIÓ DEL CONSELL NACIONAL

Recuperar el diàleg: una necessitat dels socialistes

(ve de la portada)

4. El Consell Nacional del PSC dona suport a les prioritats fixades pel Govern Socialista en la voluntat de finalitzar la present legislatura centrades bàsicament en: el manteniment del creixement econòmic compatible amb una política de rendes, una major democràcia econòmica i una societat cada vegada més articulada i integrada: l'impuls de mesures que afavoreixin la creació d'ocupació, especialment per als joves; la millora dels serveis públics i de les prestacions socials; la lluita contra la delinqüència i les seves causes; la lluita contra el terrorisme; la contribució activa a la construcció d'Europa i l'enfortiment de la competitivitat espanyola dins de la CEE. Dins del desenvolupament

d'una major democràcia econòmica, cal la creació urgent del Consell Econòmic i Social.

En la lluita contra les desigualtats cal continuar potenciant el paper dels Ajuntaments. La sensibilitat municipal i el seu grau de proximitat als ciutadans aconsellen el recolzament a programes municipals de lluita contra la marginació i la pobresa i de potenciació de la creació de llocs de treball. 5. El Consell Nacional considera necessari l'esforç comú de tots els socialistes per al manteniment del projecte polític i social del socialisme, la qual cosa requereix una reflexió amb profunditat sobre el paper dels sindicats en la societat actual amb les seves noves realitats. El procés d'ajust que pugui implicar en el model socialista de relació partit-sindicat, no ha de qüestionar l'essència

de la relació que és i ha de ser d'adhesió a un projecte comú. En aquest sentit, el sindicat socialista no pot contribuir a cap altre projecte polític que no sigui el projecte socialista. Les discrepàncies lògiques que poden sorgir en l'acció de govern no han de suposar el trencament amb el projecte que, abans que res cal que sigui recolzat i potenciat. 6. Finalment, el Consell Nacional del PSC, donat el fet que Espanya presideix el Consell de Ministres de la CEE durant el primer semestre de 1989, vol remarcar la seva importància, dins de l'aportació del nostre país en la construcció de la unitat europea i també com a fet que mostra el camí recorregut per Espanya en els darrers anys, i expressar el seu suport als objectius del Govern espanyol centrats en la construcció de l'espai social europeu.